

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 2 FEBRUARIJ.

Advertentien van Zes regels en daar beneden voor ƒ 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 1 1/2 betaalt per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents vergoed betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaats ruimte meer.

AMSTERDAM, 1 Februarij.

Onder de gebeurtenissen, welke allengskens in Duitschland voltrokken, of voor het minst hier en daar door den drang der omstandigheden voorbereid worden, verdient zeker, de opheffing van het zelfstandig bestaan van vele kleinere Staten, en hunne inlijving in grotere Staten, onze opmerkzaamheid in geene geringe mate.

Deze gebeurtenis immers schijnt geheel in tegenspraak met de nog onlangs, kort vóór de *Marserrungenschaften* namelijk, heerschende meening, dat eene zoodanige inlijving niet alleen noodlottig voor de kleinere Staten zelf, maar ook voor gansch Duitschland zou zijn, daar hun onafhankelijk bestaan de eenige waarborg was der Duitsche vrijheid. Deze meening had haren grond daarin, dat de kleinere Staten, de een meer, de andere minder, de beloften waren nagekomen, waarmede de volkeren van Duitschland in geestdrift ontstoken, en ten heiltoet tegen de Fransche onderdrukking waren opgewekt geworden. Bij gebrek van eene volkomene vrijheid van drukpers, mochten desniettemin, in die kleinere Staten, alle godsdienstige, politieke en staathuishoudkundige vraagstukken met de meest mogelijke onbeschrroomdheid behandeld worden, en, schoon de Frankforter Bondsdag de volledige constitutionele staats inrigting niet vergunde, waren echter de meeste der kleinere Staten in het bezit van wetgevende Kamers, van welke spreekgestoelten de woorden: Vaderland, Duitsche Nationaliteit, Duitsche Eenheid, niet ophielden te weergalmen en het gloeiend vuur der geestdrift te onderhouden in den boezem der volken.

Het behoud en de handhaving van de onafhankelijkheid der kleinere Staten werden den ook algemeen gewenscht en voorgestaan. Doch, toen het er op aan kwam, de wenschen des volks te verwezenlijken, werden de kleinere Staten, welker dienstbetoon als middel welgevallig was geweest, als hinderpalen, als zeer lastige hinderpalen, beschouwd. Alles wat het Frankforter Parlement beproefde heeft om de Duitsche Eenheid te grondvesten, was regstreeks vijandig aan de zelfstandigheid der kleinere Staten. En toen het oogenblik gekomen was, om den, in 't eind, onzinnigen arbeid van dat Parlement te staken, was er niemand, behalve zij, die er persoonlijk belang bij hadden, die zich ten gunste van hunne onafhankelijkheid verklaarde. Sedert is de geringering van het zelfstandig bestaan der kleinere Staten nog toegenomen; zij is tegenwoordig algemeen. Hoe dat te verklaren?

De verklaring is niet ver te zoeken. Men herinnere zich slechts in de eerste plaats, welken grond die zekere voorliefde had, welke men voor de kleinere Staten koesterde. Die sympathie was opgewekt en werd levendig gehouden door de half-parlementarische inrigting van hunne regeringen, die gelegenheid gaf tot de geestdriftige verkondiging der beginselen van Vaderland, Duitsche Eenheid, enz. Sinds echter de constitutionele regeringsvorm algemeen is geworden in Duitschland, is deze grond van voorliefde voor de kleinere Staten en deze reden om hun krachtig gewaarborgd zelfstandig bestaan te wenschen, vervallen.

Nog eene andere omstandigheid verklaart de niet verre meer verwijderde versmelting der kleinere Staten. Het revolutionaire tijdperk, dat Duitschland met Maart 1848 is ingetreden, heeft zich van stonde aan en voortdurend gekenmerkt door het zeer verschillend standpunt door Oostenrijk en Pruisen tegenover de revolutionaire hydra ingenomen. Pruisen vleide haar in het belang van zijne grootheid, van zijne gewenschte hegemonie, van zijn gedroomd oppergebied over gansch Duitschland; Oostenrijk, trouw aan zijne historische overleveringen en vijandig aan alle subversieve strevingen, bood het monster den geduchtsten tegenstand. Dit antagonismus tusschen Oostenrijk en Pruisen openbaarde zich van het eerste losbreken der revolutie-storm; en wel verre van te verminderen, wordt het al sterker en sterker met elken dag.

Van de eene zijde, Pruisen met zijnen egeren bond, van de andere zijde, het af- en defensief verbond, naar men zegt, tusschen Oostenrijk en Beieren gesloten. Van de eene zijde, Pruisen en Erfurt; van de andere zijde, Oostenrijk, in verband met Beieren, Württemberg, Saksen en Hanover eene nieuwe orde van zaken voor Duitsch-

land ontwerpende, — alles werkt mede, om dit antagonismus, dit dualismus, zoo noodlottig voor de zelfstandigheid der kleinere Staten, tot een praktisch feit te verheffen.

Dit kan moeilijk anders. Want, of de kleinere Staten volgen den aandrang van Pruisen en zijn in dat geval natuurlijk tot Pruisen aangetrokken, om in Pruisen versmolten te worden; of zij weerstaan aan dien aandrang, en, om hunne versmelting in Pruisen te ontwijken, zoeken zij steun in eene aan Pruisen vijandige kracht, die niet minder dadelijk hunne onafhankelijkheid bedreigt. Zoo behoeft Saksen de hulp van Pruisen, en het is om deze reden alleen, dat zijn koning zich onderworpen heeft bevoond, om den wille der noodzakelijkheid aan Pruisen's verlaagen of liever aan Pruisen's bevelen. Maar Pruisen te eischend zich betoonende, moet Saksen, om zijne stigeheelen ondergang te ontgaan, naar Oostenrijk overhelten. Zoo is de koning van Hannover, die nimmer zelfs niet in een handelsverbond getreden was, omdat zijne Staten onder de onmiddellijke bescherming van Engeland geplaatst zijn, zoo is de koning van Hanover, wel ondanks zich-zelf, tot het Driekoningen-verbond toegetreden; maar ook hij, hij is wel verplicht zich naar elders, naar Oostenrijk te wenden, om den overwegenden en alles vernietigenden invloed van Pruisen te ontgaan. Zoo zegt reeds de koning van Württemberg openlijk, dat zijn huis niet buigen zal voor dat der Hohenzollern; maar het zij dan dat der Hohenzollern of dat der Habsburgen — hij zal wel verplicht zijn te zwichten voor het eene of het andere. Zoo heeft de koning van Beieren, de magtigste dezer vier mogendheden, zoo omdat zijne godsdienstige en handelsbelangen hem krachtig op zijn onafhankelijk standpunt schragen, als wegens de uitgestrektheid van zijn gebied, de koning van Beieren te vergeefs onderzocht deene voorstellen gedaan, om als bemiddelende mogendheid erkend te worden tusschen de twee grotere Staten, die iudersaad Duitschland regeren. Te verscefs hebben de regeringen der kleinere Staten zich onderscheidene punten voorbehouden ter gelegenheid van het Oostenrijksch-Prussisch interimair verbond. Wilens of onwillens, zijn zij wel verplicht geweest toe te treden tot een verbond door deze twee magten, zonder hen en zelfs in spijt van hen, gesloten.

Indien dit interimair verbond eenige duurzaamheid mogt verkrijgen — wat weinig waarschijnlijk is, of indien de oude Bondsdag zich mogt herstellen op eenigzins gewijzigden voet, met eene eigene volksvertegenwoordiging en andere inrigtingen, welke de volksregten tegenover de dynastieke regten eenigzins zullen waarborgen, — in elk geval zullen de kleinere Staten met erdaad niets anders zijn dan provincien, hetzij van Oostenrijk, hetzij van Pruisen. Wat ook gebeure, het stervensuur der kleinere Staten schijnt in Duitschland geslagen. Dan staan alleen Oostenrijk en Pruisen tegen over elkander, dat is, het historische en het revolutionaire element, en wat dan?....

Er wordt thans in Europa een dubbel schouwspel waargenomen vol staatkundige leering, namelijk de dubbele strijd, die, zoo wel in Pruisen als in Piemont wordt gevoerd, tusschen het koninklijk gezag en de Vertegenwoordigende Kamers.

Die strijd is des te meer belangrijk, daar Berlijn voor geheel Duitschland is hetgeen Turijn is voor Italië. In beide landen ziet men de constitutionele regering op het spel staan. Mogt de ware geest van vrijheid en orde zegenen met het systeem van het koninklijk gezag, dan zal het denkbeeld der vertegenwoordiging in Europa de bovenhand behouden. Maakt daarentegen de geest der democratie zich van de Kamer meester, dan zal de strijd hevig en langdurig zijn en het gouvernement zal in de crisis ontkomen.

De proef is in 1847 in Frankrijk genomen; het bevel der vertegenwoordiging heeft plaats gemaakt voor de democratie en heeft, als het ware, de deur voor haar geopend.

Het ware te wenschen dat men door de gematigdheid der inzichten en de rechtschapenheid der stemmingen het volgende axioma kon leggen: hetwelk eens door een Europeesch staatsman is gezegd:

„De vertegenwoordigende regering is het voorportaal

der Republiek, en de Republiek is de voorhamer van het socialisme.”

Te Kopenhagen is door het ministerie van crediet eene wet uitgevaardigd, waarbij aan de predikanten der landskerk veroorloofd wordt, personen van de lutherische belijdenis met ledematen van de landskerk in den echt te verbinden, zonder vergunning van den koning, doch onder voorwaarde, dat de uit zoodanig huwelijk gesproten kinderen in de evangelisch-luthersche belijdenis zullen opgevoed worden.

Z. M. heeft de straf des doods met den kogel, waartoe de dragoner Cortelis Leeninga, bij vonnis van den krijgsgaad in het priv. konink. van Friesland, van den 8sten October 1849, ter zake van misdadig tegen de dienst en de subordination, is veroordeeld, verwisseld in eene kruiswagenstraf voor den tijd van vijf jaren, met de daaraan verbonden vervallen verklaring van den militair stand.

De Staats-Oourant van heden bevestigt een koninklijk besluit van den 29 Jan., gecontrasigneerd door de ministers van Binnenlandsche Zaken en Marine, houdende bepalingen op het voeren van seillichtten op stoomschepen in zee, ter verkenning van den koers bij nacht.

De staatsraad-gouverneur der provincie Noord-Holland heeft als volgt bepaald de dagen en uren, waarop de loting voor de nationale militie successievelijk in de hoofdplaatsen der kantons zal plaats hebben: te Amsterdam 19, 20, 21, 22 en 23 Februarij, ten 9 ure des avonds; te Naarden 5 Maart, ten 10 ure; te Alkmaar 4 Maart, ten 10 ure; te Haarlem 12 Maart, 9 ure; te Beverwijk 27 Febr., 10 ure; te Zoetermeer 8 Maart, 11 ure; te Zaandam 9 Maart, 10 ure; te Monnickendam 2 Maart, 10 ure; te Alkmaar 4 Maart, 10 ure; te Schagen 28 Febr., 10 ure; te Helder 1 Maart, 10 ure; te Wijk 27 Febr., 11 ure; te Medemblik 26 Febr., 11 ure; te Enkhuizen 25 Febr., 11 ure; te Hoorn 23 Febr., 10 ure; te Edam 22 Febr., 10 ure; te Purmerend 21 Febr., 11 ure; te Broek op Langendijk 5 Maart, 11 ure.

De vroegere geruchten wegens het afsterven van den Wel Eerw. heer Heinink op den *Boassiegrond*, in de kolonie Suriname, hebben zich helaas bewaarheid. Tot ons leedwezen hebben wij in de *Surinaamsche Courant* de bevestiging daarvan aangetroffen.

De Boekhandelaar H. Nijgh te Rotterdam geeft uit geheel ten voordeele der behoeftigen: *Goeden Nacht van de Armen aan de Rijken*. Dichtstukje van H. Tolens Gz. Dit werkje is verkrijgbaar gesteld bij de volgende boekverkoopers, als: te Amsterdam bij Schooneveld; te Haarlem bij A. G. Krosman; te Beiden bij P. H. van den Heuvel; te Gravenhage bij C. H. Susan, HCZn; te Dordrecht bij J. B. Zahn; te Utrecht bij J. D. Doorman.

De uitgever heeft geen prijs bepaald, maar het Stukje verkrijgbaar is, een Bus gesteld. Voor elk exemplaar zal men naar vermogen daarin offeren, terwijl de ontvangst in elk der opgemelde steden zal worden gesteld ten voordeele der behoeftigen, zoodat een ieder die een offer brengt, zelfs een lijden stadyenoel doet.

ROTTERDAM, 31 Januarij. Gisteren namiddag is het ijs in de Maas voor deze stad losgeraakt, en heeft zich eenige oogenblikken in beweging gesteld. Eenige personen, die van Feijnoord herwaarts kwamen, konden daar de noordelijke wind het ijs aan de stadzijde had losgemaakt, slechts ter naauwernood den oever bereiken. In den afgelopen nacht is het wederom eene kleine langte verder naar beneden gedreven. (N. R. C.)

ZIERIKZEE, 29 Jan. Naar men verneemt, is, in het laatst der afgelopen week, aan den Noord-Bevelandseken wal, bij het dorp Culemsplaat, aangevaren eene Scheveningsche visschersvloot, toebelorende aan den heer Verkeviser, van welke de bemanning, door langer en

Zonde, in eenen bewusteloozen toestand verkeerde, en dien ten gevolge niet in staat was eenige werkzaamheden te verrigten. Deze menschen moeten reeds sedert verscheiden dagen in zee, door het ijs ingesloten, hetwelk, zoo men verneemt, zich in eene zeer groote massa langs de kust bevindt, hebben rondgezwakt, tot dat zij, bij het veranderen van den wind, dit zeegat zijn ingedreven. Na door de inwoners van genoemd dorp zeer liefderijk behandeld en van het noodige voorzien te zijn, hebben zij allen in goeden welstand Zondag jl. hunne reis vervolgd.

(Ned.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Januarij. In de zitting der Wetgevende Vergadering van heden is beraadslaagd over het ontwerp strekkende tot aankoop door den Staat van de stoeterij van St. Cloud, behoorende tot de oude civiele lijst. Van voren vraagt urgentie voor het ontwerp; dit wordt aangenomen. Na artikelswijze aanneming, gaat het voorstel door met 500 tegen 96 stemmen.

— Volgens diplomatische berigten van Berlijn, geniet de Persigny aldaar een zekeren invloed. Het Elysée is hierover niet minder opgetogen dan over de aanstaande komst te Parijs van den Russischen gezant, graaf Stroganow.

— De *Ordre* zegt dat eendaags eene nieuwe vereeniging van tot de meerderheid behoorende leden zal tot stand komen; het zijn meest orleanisten, 200 in getal.

— Goupy de Roslan heeft Parijs verlaten om zich naar La Plata in te schepen, belast met instructien voor nieuwe onderhandelingen.

— Uit de buitengewone kredieten door den minister van openbare werken aangevraagd blijkt, dat het in orde brengen van het Elysée tot eene woning voor den President 658,000 fr. gekost heeft.

— De gerant van het blad *la Liberté* is tot 4000 fr. boete en 3 maanden gevangenis verwezen wegens aanranding des persoons van den President der Republiek.

— De Eerw. Matalene, die in hechtenis genomen was als deel gemaakt hebbende van de zoogenaamde legitimistische vereeniging in de straat Ruffort, is bij besluit van de raadkamer in vrijheid gesteld.

— De *Pays* doet opmerken dat de bladen *Liberté*, *le Temps* en de *Réforme* verdwenen zijn bij gebrek aan 24000 francs om hun bestaan te waarborgen.

— Te Cavaillon is, blijkens een brief in de *Union Nationale* van Avignon den 21 Januarij door de rooden met vreugde-vuren gevierd waarom zij heen dansten.

— Eenige dagen geleden ontbood de President der Republiek een knappen architect bij zich, die voor de omwending van 1830 in dienst van Karel X was geweest. Bij zijn binnenkomen legde de architect eene op eene commode eene portefeuille neder die even als haar meester nog in koninklijke dienst geweest was. De President bemerkte dien marokijn lederen brieven tas en zeide tot den eigenaar: »Ziedaar een stuk dat eene medaille van 24jarige dienst waardig is.» — »Ja, prins, antwoordde de architect, men ziet al spoedig dat het geene ministerportefeuille is.»

— De katholieke en legitimistische partijen hebben zeer verbaasd gestaan over het amendement, 't welk de abbé Cazales gedeponereerd heeft, waarbij verlangd wordt dat de geestelijken der onderscheidene belijdenissen uit de raden van onderwijs zullen uitgesloten zijn, opdat de scheidslijn tusschen de Kerk en de Universiteit steeds afgebakend blijve.

— Victor Hugo wenscht een gratis en verplichtend onderwijs. Hoe zachtwerkend dat onderwijs-stelsel is, leert onder duizend andere het volgende in Zwitserland voorgevallen feit, hetwelk uit den mond van een geloofwaardig persoon is opgeteekend, die van Friburg komt: Mevr. B. heeft twee kinderen, twee meisjes nog onder de tien jaren, wier opvoeding aan eene gouvernante was toevertrouwd. Een agent van het zeer liberale kanton Friburg heeft haar pit naam der wet doen aanzeggen, dat zij zich van die gouvernante moest ontdoen. Eenige dagen daarna kwam dezelfde personaadje, met hetzelfde gezag, bekleed, aan Mevr. B. vragen, waarom zij hare kindertjes niet naar de democratische school van het kanton zond?

Mevr. B. gaf ten antwoord dat zij zich in staat achtte zelve aan hare dochters alles te leeren wat zij noodig vond, en dat zij de moeite zou besparen om van de welwillendheid der regering gebruik te maken. Men antwoordde haar, dat hare kinderen aan den Staat toebehooren en dat niemand, van 8 tot 10 uur 's morgens en van 2 tot 4 uur 's namiddags er zich tegen mag verzetten dat die teedere spruitjes putten uit de bronnen van het staatsonderwijs, hetwelk de regering verleent tot grooter heil der burgers en van het radikalisme.

Men gaf daarop aan de arme moeder te kennen dat den volgende dag des noods gendarmen zouden komen om de twee jeugdige burgeressen naar de school te brengen, indien zij niet uit eigen beweging gebruik wilden

maken van het onderrigt eener schoolmeesters, die door de Heeren van den Grooten Raad gekozen was.

Mevr. B., over zooveel gedienschtigheid getroffen, heeft het kanton verlaten en de vrijheid gezocht in een land, dat nog zucht onder het geestelijk despotisme, en in de zoo duistere schaduw der Priesterlijke toga's waarvoor Victor Hugo zoo vreeselijk hangt is.

— Een drietal jagers van het 10 bat. zaten in eene herberg aan eene tafel, toen een smidsknecht zich bij hen voegde onder voorwendsel dat zijn broeder onder hen had gediend, een gesprek met hen aanknoopte en hun de meest mogelijke vriendschap bewees. Onder anderen toonde hij hun eenige goudstukken, die hij zich zeer gemakkelijk wist te verschaffen, zoo als hij zeide, en op eene wijze, die hij hun gaarne wilde mededeelen. Vooreerst bood hij aan een diner te betalen en de jagers, zeer te vreden over die vriendelijke handelwijze, namen dit aanbod gretig aan. Gedurende den maaltijd begoh de smidsknecht over politiek te spreken. Het gouvernement, zeide hij ernstig, kan geene maand meer blijven bestaan; het leger is den demokraten toegedaan; onze partij is rijker dan men wel denkt; en tot bewijs daarvan dient het geld dat zij ziet; weet van onze partij en ik beloof u groote betrekkingen. Na daarop verschillende brochures uit zijn zak te hebben gehaald, las hij er uittreksels uit voor en gaf ten slotte aan ieder hunner een exemplaar van het geschrift, *Beroep op de Demokraten; Overwegingen van een socialistischen republikein in de voorkamer der hel*. Verontwaardigd over dit hun krijgsmans gevoel ootterend voorstel, grepen de jagers den smidsknecht aan en bragten hem bij den commissaris van politie, dien zij alles verhaalden. Die ambtenaar deed den schuldige onderzoeken, bij wien men vele socialistische geschriften vond, benevens eene lijst, waarop de namen en woonplaatsen van zeer vele welbekende demokraten; ook had hij eene menigte van brieven voor de politieke veroordeelden van Junij. De smidsknecht is naar de prefectuur van politie gebracht.

Een brief uit Algerie bevat zeer lezenswaardige bijzonderheden over eene landbouwkundige inrigting nabij de stad Algiers onder directie van een waardig geestelijke. Die brief is van den volgende inhoud:

»De Eerw. Brumauld, pater Jezuit, overste van het weeshuis 't welk te Ben Aknoun is opgericht, is tot ridder van het Legioen van Eer benoemd. Deze geestelijke draagt een Afrikaanschen naam, en de onderscheiding die hem is te beurt gevallen, heeft hier algemeen genegen gegeven. Trouwens het goede dat door dien waardigen geestelijke is gesticht, is zoo algemeen bekend, dat er niemand gevonden wordt — al was hij van den naam van Jezuit nog zoo afkeerig — die niet welmeenend verklaart dat de President der Republiek eene daad verricht heeft, die hem tot eer verstrekt, door de ongerijnde vooroordeelen tegen de orde der Jezuiten te verwerpen, waaraan door sommigen nog wordt voedsel gegeven in roode dagbladen, en door liever de bewezen diensten te erkennen en te beloonen, ook dan wanneer hij die aantreft in een Jezuit.

»Het weeshuis Ben Aknoun, twee mijlen van Algiers, bevat thans 270 weezen, die aldaar eene landbouwkundige opvoeding ontvangen overeenkomstig de behoeften der kolonie. De Jezuiten, geene concessie ontvangende, hebben dezen grond gekocht, welke eene uitgebreidheid heeft van ongeveer 50 bunders. De kinderen worden beurtelings onderwezen in den verschillende akkerarbeid, welke met de grondgesteldheid in Afrika overeenkomt.

»De Eerw. P. Brumauld wordt in het bestuur der kolonie bijgestaan door zeven priesters en vier broeders kweekelingen der Orde. Ook heeft hij meer dan zeven en twintig leekenbroeders bij zich, die als meesterknechten dienst verrigten, en ieder tien weezen te besturen hebben. Het gedrag dier kinderen is voortreffelijk, en wanneer zij eenmaal in de kolonie zullen verspreid wezen, dan zullen zij daarvan, voorzeker den christelijken grondslag uitmaken. Zij worden o. a. ook in den zang onderwezen, opdat zij dien zonden kunnen bezigen in de dorpskerken, en ontvangen over het geheel een zoo solide godsdienstig onderrigt, dat velen hunner met er tijd de gronden des geloofs zullen kunnen onderwijzen. Eenige kinderen van Arabieren hebben plaats in hun midden en maken hen op die wijze reeds vroeg met de landtaal bekend. Men staat verrukt over de aanvalligheid, den eenvoud en de beleefdheid dier goede weesjes, wanneer men ze in het veld tegenkomt, maar bovenal wordt men aangenaam getroffen over hunne welgemeende godsvrucht, wanneer men hen in hunne kapel ziet. Het huis van Ben Aknoun mag in dit opzigt met alle klein seminarien in Frankrijk wedijveren.

»Terwijl overigens de Eerw. Pater Brumauld en zijne Broeders te Ben Aknoun de arme verlatene kinderen verplegen en hun deugd en waakzaamheid leerden, wijdten andere Jezuiten hunne ijerige zorgen aan de zieken, die zich in de militaire hospitalen bevonden; andere volgden ons leger naar Zaatcha om de cholera-tijders en de gekwetsten bijstand te bieden en alsoo aan de lijdende

menschheid diensten te bewijzen, minder begrepen in de wereld maar des te verdienstelijker voor God.

»Ziedaar, dunkt ons, de ware broederschap, de ware gelijkheid, die namelijk, welke de Zaligmaker der Wereld aan de menschen is komen leeren en buiten welke alles dwaasheid en wanorde is.»

MADRID 24 Jan. De zitting van de Kamer der afgevaardigden was heden zeer onbelangrijk. Cantero en Mon hebben eenige inlichtingen gegeven over het financieel beheer van laatstgenoemde. Bij het vertrek van den post zou Bravo Murillo het woord voeren.

— De *Gaceta* bevat een koninklijk besluit, waarbij de herziening bevolen wordt van alle werken, die thans in de scholen van openbaar onderwijs gebezigd worden. De door den minister goedgekeurde boeken kunnen tot 1° Mei toegelaterd worden.

ENGELAND.

LONDEN, 29 Januarij. Gisteren zijn de prins en de prinses van Joinville en hunne kinderen, met de stoomboot *Pacha* naar Lissabon gestevend.

— De *Morning Post* meldt dat Rusland voornemens zou zijn onderscheidene steden op zijne grenzen, die eene zeer schoone militaire ligging hebben, te versterken, en voegt er bij, op gezag van authentieke opgaven, dat eene commissie daartoe, onder presidium van eenen generaal der genie, te Warschau zal bijeenkomen en dat de noodige werkzaamheden reeds in het voorjaar eenen aanvang zullen nemen. De uitvoering van het plan zal wel is waar alleraanzienlijkste onkosten veroorzaken, doch de Keizer verlangt desniettemin dat het met den meesten spoed tot stand gebracht worde.

— De *United Service Gazette* berigt, dat na de komst van admiraal Parker met zijn eskader te Malta, de finieschepen *Howe* van 120 en *Vengeance* van 84 stukken, naar Portsmouth zullen terugkeeren om daar ontkeld te worden. In het eskader zullen zij vervangen worden door de *Superb* van 80 en de *Trafalgar* van 120 stukken.

— De berigten uit de fabriekdistricten luiden bij voortduring zeer gunstig. Te Bradford, Halifax en Leeds heerscht groote bedrijvigheid in de fabrieken van wollen manufacturen. Ook te Leicester, te Nottingham en te Manchester wordt de staat van zaken als zeer gunstig opgegeven.

— Gisteren werd te Dublin, onder voorzitting van den lord-major, in de Rotonde eene talrijke vergadering van voorstanders van den vrijen handel gehouden, die zeer onstuimig is geweest.

Een eerste besluit, ten gunste van den vrijen handel, werd voorgesteld en door onderscheidene sprekers ondersteund.

De advocaat Butt stelde op een besluit een amendement in protectionistischen geest voor. Dit was het teekent tot een vreeselijk geweld. Schreeuwen, fluiten en grommen van den eenen kant, en donderende bravo's toejuichingen en handgeklap van de andere zijde, verdoofden de stem des redenaars, telkens wanneer hij even den mond opende. Te vergeefs beproefden de meest invloedrijke leden van beide partijen om de orde te herstellen. In de 2 uren, gedurende welke Butt het spreekgestoelte bekleed heeft, hebben de scheldwoorden, die de partijen elkander toewierpen, schier niet opgehouden. Na stormachtige debatten werden toen eenige besluiten in den geest van de vrijen handelaars genomen, en daarop ging de vergadering uiteen, zonder dat het evenwel tot dadelijkheden is gekomen.

— Voor eenige dagen is de Noordpool-expeditie, de schepen *Entrepise*, kapitein Collson en de *Investigator*, kapitein M. Clare, van Plymouth naar hare bestemming vertrokken.

Kapitein Mamby, die een paar stoom-ijsleden of ijswaggonen uitgevonden heeft, maar die door het bestuur der expeditie niet geschikt gekeurd werden, zal die waggonen op de groote tentoonstelling van 1851 inzenden; zij kunnen door raderen te water, en door breede randen aan de raderen ook op het ijs gebruikt worden.

— Te Manchester is dezer dagen een groote Biljardstrijd gehouden tusschen den vermaarden Amerikaanschen virtuoso Stark en een Engelschman Roberts genaamd. De Amerikaan was de uitdager en hij bood aan om aan zijne tegenpartij op de 1000 punten 100 voor te geven. De inzet was 100 £ pd. sterl. Het spel duurde drie uren en de zege bleef lang twijfelachtig. Ten laatste won het de Engelschman met 1000 punten tegen 779 punten. Men kan dus Roberts als den grootsten bekenden biljardspeler beschouwen.

— Op den Newporter spoorweg reed een spoortrein tegen een met 60 vaten buskruit geladen wagen, waardoor de vaten verbrijzeld werden en het kruit vlam vatte, met zulk een schok, dat men vele mijlen in het rond aan eene aardbeving dacht; gelukkig was de trein bij de ontploffing reeds buiten bereik, en hebben er alzoo geene verdere ongelukken plaats gehad.

— Berigten te Liverpool ontvangen tot einde November melden als een zeker feit dat een tractaat gesloten is tusschen den Britschen gezant Southern en Rosas; de tekst

en de ratificatie van het traktaat worden elken dag in Engeland verwacht.

De *Morning Herald* is van gevoelen dat Rosas de schikking nog steeds bemoeijelijk.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 31 Jan. De regering heeft afwijzend beschikt op een in het vorige jaar door den Keulschen handelstand ingediend verzoek, houdende dat aan de stad Keulen de vergunning verleend mogt worden om in het voor- en najaar eene groote mis te houden, en dat in verband daarmee aan den handelstand aldaar bewilligd mogt worden: 1°. het houden van magazijnen van buitenlandse waren, van welke de regten niet vooraf betaald zouden behoeven te worden, 2°. de voortdaring van het crediet voor de regten ook buiten den mistijd, en 3°. de betaling van een enkel regt van controle voor de onverkocht naar buiten's lands teruggezonden of naar elders uitgevoerde waren. — Genoemd blad voegter bij dat al de kamers van koophandel in Pruisen, die daarover geraadpleegd waren, zich tegen de oprigting van nieuwe missen verklaard hadden, en dat dit alleen reeds genoegzaam geweest zou zijn om de administratie van het bewilligen van het verzoek der Keulenaren te weêrhouden; dat echter daartegen nog andere en zeer gewichtige bedenkingen bestonden, hoofdzakelijk ontleend uit de bepalingen der tusschen de Staten van het tolverbond gesloten verdragen, volgens welke de bestaande bijzondere mis-privilegiën en tolbegunstingen niet uitgebreid maar zooveel mogelijk beperkt moeten worden, en in geen geval nieuwe mogen worden verleend, zonder algemeene toestemming van al de Staten des verbonds.

— Men verhaalt dat v. Radowitz zich omtrent de boodschap van 7 Jan. aldus heeft uitgelaten: Was mij gevraagd of men de boodschap moest indienen; ik zou gezegd hebben: neen! Nu zij echter ingediend is, moet zij doorgezet worden.

— De *Deutsche Volkshalle* bevestigt tegen de ontkenning der *Köln. Zeitung* aan, al wat zij heeft medegedeeld betreffende de voorstellen eener constitutie van de groot-duitsche zijde.

— Een der gewezen ministers van Oostenrijk, die tijdens de jongste staatsverwikkelingen eenigzins verward van denken was geworden, en dien ten gevolge de staatsdienst verlaten en zich naar zijn landgoed begeben heeft, is in het voorjaar van a° p°, tijdens het opkomen der bladeren, op het idee gekomen om zwijnen te gaan vetmesten. Onder dit onschuldig tijdverdrijf kwam echter nu en dan de politieke wrok wel eens weder bij hem boven drijven en in een van die oogenblikken is het hem ingevallen om zijne viervoetige kostgangers te onderscheiden met de namen der voornaamste opstandelingen en demagogogen *Bem, Kossuth, Robert Blum, Mazzini, Ledru-Rollin, Hecker, Struve, Heine, Barbès, Blanqui*, enz. Als eene voortzetting van die vreemde en zonderlinge gril heeft hij nu op Driekoningendag ham en worst van *Bem* en *Mazzini* voor zijn gasten laten opdisschen; later zijn *Kossuth* en *Ledru-Rollin* in de kuip gedaan.

— Van alle kanten komen er berichten in over de strengheid van den winter van dit jaar 1850, welke bij onze nakomelingen evenzeer in gedachten zal gehouden worden, als onze grootouders ons den strengen winter van het jaar 1740 plagten aan te halen. Te Leipzig heeft men wegens de koude den schouwburg moeten sluiten. Te Dresden heeft men bij eene koude van 30 graden Reaumer, de wachtposten moeten intrekken; terwijl niet ver van Weenen van eene compagnie soldaten, welke op marsch was en door de jagsneeuw het spoor bijster werd, 17 man het slagtoffer der strenge koude zijn geworden.

— Men schrijft uit Kiel, dd. 26 Jan. Men zal wel dra weder van het hervatten van den strijd hooren; de militairen moeten binnen 8 dagen kant en klaar zijn om te *marcheeren* en de onderhandelingen zijn afgebroken. Van eene zending der vertrouwensmannen zal niets komen.

— Met de verkiezingen van Erfurt gaat het bitter slecht. Op eene plaats in het hertogdom Saksen zijn van 208 kiezers slechts 20 opgekomen, waarvan echter 19 geweigerd hebben aan de verkiezing deel te nemen. De eenigste overgebleven kiezer heeft nu zich zelven gekozen, doch tevens op zijn biljet verklaard, dat hij weigerde het kies-mandaat aan te nemen.

— Volgens de *Presb. Ztg.* heeft de regering besloten 4 millioen Duitschers naar Hongarije te verplaatsen, om dien zo vruchtbaren grond door vlijtiger handen, dan tot dusverre het geval was, te laten bebouwen.

— Men schrijft uit Zara 14 Jan. dat de ministerraad onder voorzitting van den Keizer zelven tot de militaire expeditie naar Cattaro besloten heeft, ten einde de bevolking dier stad, welke weigert de belastingen te betalen, tot haren plicht te brengen. De expeditie bestaat uit 6000 man met 2 raket-batterijen, 2 oorlogs-stoombooten de *Curtatone* en *Custozza*, en bovendien nog eene compagnie jagers. Het is wel te verwachten dat uit dien hooft tevens het gansche gewest in staat van beleg zal verklaard worden. Er bevinden zich thans

ongeveer 28 millioen Oostenrijksche onderdanen onder den druk van den staat van beleg.

BERLIJN, 29 Januarij. Van eene anti-ministerieele zijde verzekert men dat gisteren in alle gezelschappen van niets anders dan van de stemming der Kamer gesproken werd. De ontevredenheid over hare slauwheid was algemeen, en men duidde het haar euvel dat zij zich door eene *quasi*-ministerieele bedreiging van eene aftreding met derzelver onberekenbare gevolgen had laten afschrikken. De medelijdende *toon*, waarop het Oostenrijksch ministerieele blad over de handelwijze van het gezag spreekt, en de wijze waarop zij verklaart van het dezer dagen gebeurde geene partij te willen trekken, heeft hier menigeen die de zaken dieper inziet, van schaamte doen bloozen.

— Een Duitsche gelcerde, de heer Biekés, heeft eene ontdekking gedaan, welke in het vak van landbouw eene geheele omwenteling kan te weeg brengen. Hij heeft namelijk het middel gevonden de mest uit te winnen, door aan het zaad eene chemische bereiding te doen ondergaan, welke den korrel hermetisch bedekt, en hem eene tot nu toe onbekende groei-kracht geeft. Uit eene proefneming blijkt, dat 29 liters zaad, door den heer Biekés toebereid, op 42 ares grond, een oogst gaven van 30 tegen 1, terwijl andere proefnemingen even schoone uitkomsten leverden.

Dat de Europeesche mogendheden zich eindelijk opgewekt gevoelen, om het Zwitsersche radicalisme te beteugelen, dat voor de veiligheid van naburige staten cenmaal gevaarlijk dreigt te zullen worden, behoeft geen verwondering te baren. Immers Zwitserland is thans de voorname stookplaats van alle revolutionnaire woelingen; daar is de wijkplaats van gevlugte staatsmisdadigers uit alle oorden van dit werelddeel; daar worden dus ook de plannen gesmeed, om geheel Europa te beroeren en in vuur en vlam te zetten.

Men weet dat de Zwitsersche bondsraad tot zijn president verkozen heeft, den beruchten Druey, het stoutste kopstuk der socialistische radikalen. Wat men van hem te verwachten hebbe, is genoeg gebleken uit het antwoord, dat hij gegeven heeft op de talrijke vertogen tegen de vervolging van Mgr. Marilley, den bisschop van Lausanne en Geneve, aan hem gerigt niet alleen door duizenden en duizenden Zwitsersche Katholijken, maar ook door de Hoogw. Kerkvoogden van dat gemeenebest. Dit laatstgemeld verzoekschrift is thans in zijn geheel medegedeeld door den *Observateur de Geneve*, en daarin wordt ten duidelijkste aangetoond, dat bisschop Marilley in alle opzichten zijn plicht heeft vervuld, niet alleen als een trouwe zoon der Kerk, en als een waardig herder zijner kudde, maar ook als een trouwe onderdaan van den Staat. — Druey beantwoordde af die klagten met eene handtastelijke logen. Hij zegt namelijk, dat Mgr. Marilley gearresteerd is uit hooft van den opstand, die den dag zijner inhechtenisneming is voorafgegaan, en echter is het algemeen bekend, dat die arrestatie reeds twee maanden vroeger in de conferentie te Friburg was bepaald. Wat men van Druey te wachten hebbe, blijkt even zonneklaar daaruit, dat de vertoogen van Frankrijk tegen de verdrijving der Fransche geestelijke zusters van Porrentruy tot nog toe zonder gevolg gebleven zijn, ofschoon die verdrijving eene schennis van art. 82 der constitutie daartelt, welk artikel, op het voorstel van Ochsenbein zelf in de constitutie gelascht, aan de Zusters van Liefde het regt toekende om haar domicilium en hare eigendommen te behouden in de plaatsen, alwaar zij reeds gevestigd waren.

ITALIE.

De *Costituzionale* meldt uit Rome 19 Jan. dat den vorigen dag acht afgevaardigden der Fransche Wetgevende Vergadering vertrokken zijn, die zich te Rome, met welk doel is onbekend, eenigen tijd hadden opgehouden; de politie had hen geen oogenblik uit het oog verloren.

Uit Rome wordt van den 19 Jan. gemeld: Na eene langdurige tusschenpozing klopt gister morgen vroeg ten half acht ure wederom het studieklokje van het *Callegium Romanum*, om aan de volwassen jeugd de heropening van deze zoo bloeiende leer-inrigting onder de leiding der *Berw. PP. Jezuïten* aan te kondigen.

De leercursus der theologische en filosofische studien was reeds den 7 dezer maand door de professoren der Societeit hervat. De aandrang der studerende jeugd was buitengewoon groot.

In de Sardinsche Kamer van Afgevaardigden is den 25 Januarij de algemeene beraadslaging over het voorstel der nieuwe leening van 4 millioen ten einde gebracht. De artikelsgewijze discussie is op den volgende dag bepaald.

Nopens den afstand van een gedeelte van Lombardije aan Sardinië, en andere territoriale schikkingen in Italië behelst de Turijnsche *Opinione* van 25 Januarij het volgende uit Milaan: »Het gerucht nopens den afstan

van Lombardije houdt zich alhier voortdurend staande omdat alle brieven uit Weenen er van spreken. Dat de Weener dagbladen er nog geen gewag van maken, wordt toegeschreven aan de strenge censuur, die daar ter plaatse wordt gehandhaafd. Ofschoon dit gerucht weinig geloof vindt, houdt men het toch daarvoor, dat hetzelfde niet van allen grond ontbloeit is. Zeker is het dat te Weenen eene partij bestaat, die van oordeel is dat ons gewest, in weerwil van Radetzky's overwinningen, een voortdurenden hinderpaal voor de politieke organisatie des rijks oplevert, en ook uit een militair oogpunt eene bron van ongezigheden is. Dit gevoelen schijnt veld te winnen en zelfs onder de raadsliden des keizers voorstanders te tellen. Sedert eenige dagen wordt door sommigen beweerd (en dit gerucht is niet van waarschijnlijkheid ontbloeit), dat Oostenrijk, ten einde die moeilijkheden althans voor het tegenwoordige te ontwijken, besloten zou hebben om Lombardije van de Oostenrijksche monarchie af te scheiden, en met de Staten van den Hertog van Modena te vereenigen. Laatstgenoemde Vorst is dezer dagen geheel onverwacht met grooten speed naar Weenen vertrokken.

BELGIE.

BRUSSEL, 31 Januarij. Gisteren is de discussie over de wet op de levensmiddelen voortgezet. Onder andere sprekers heeft de heer de Theux voor het beschermend regt het woord gevoerd.

— Een steendrukker te Brussel had de onvoorzigtigheid gehad eenige banknoten ter waarde van 350 fr. in eene stuk papier te rollen, welk papier zonder dat hij het merkte, van zijn lessenaar gleed. Toen hij nu een jongen gebod de kagchel te ontsteken, nam de knaap de rol papier die hij op den grond vond liggen en die hij voor een vod aanzag en stak er den brand in. De steendrukker was radeloos, toen hij van zijne banknoten niets dan de asch wedervond.

STADSNIEUWS.

Ouders of Voogden, die met het begin der cursus op 1 Maart hunne zonen of pupillen in eene der scholen voor koophandel of nijverheid wenschen geplaatst te zien; worden verzocht daarvan opgave te doen, vóór 15 Februarij aanstaande, aan het Lokaal der Inrigting, Doelenstraat n°. 4, alwaar het programma der lessen van heden af verkrijgbaar is.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 1 Februarij.

BEVALLEN (30 Jan.): L. de Joode, geb. Hilbrands, Doede D. - J. M. A. Feij, geb. Everts, Dr. - J. M. van Coeverden, geb. Jager, D.

OVERLEDEN (27 Jan.): H. L. Schüler, 68 j. — (28 Jan.): D. B. Uckerman, 76 j. — (29 Jan.): M. J. Baum, 60 j. — (30 Jan.): P. J. Joosten, 9 m.

HANDELSBERIGTEN.

Aanvoer en Voorraad van KOFFIJ, te Amsterdam, van 1°. Januarij tot 1°. Februarij.

Aanvoer: 1849, 81,552 balen O. I.; 3594 b. en 419 vaten W. I. — 1850, 55,000 b. O. I.
Voorraad: 1849, 251,580 balen O. I.; 4300 b. en 460 vaten W. I. — 1850, 239,500 b. O. I.; 6990 b. en 139 v. W. I.
Voorraad bij de Nederl. Handel-Maatschappij in alle Havens: 1849, 464,280 balen; op heden 400,475 balen; waarvan in veiling 303,200 balen.

De voorraad van TABAK in de eerste hand op 1°. Februarij, is als volgt:

	Vaten.	Vaten.	Vaten.	Vaten.	Pakk.
	Maryl.	Virginy.	Kent.	Steele.	Java.
Voorraad primo Jan. 1850	5094	275	626	150	693
Aanvoer in die maand	—	—	—	—	1136
	5094	275	626	150	1831
Verkoop in idem.	552	—	—	—	—
Voorr. primo Febr. 1850	4542	275	626	150	1831

Met Koffij was het heden kalmer; uit de hand afgedaan 120 b. ordinair Java a 36 cs., particuliere aanvoer.

Tegen 5 dezer in veiling aangeslagen 4400 balen Brazil Koffij.

De 200 v. Surin. Suiker, heden in veiling, zijn verkocht van f 24½ tot 29½.

AMSTERDAM, 1 Februarij.

GRAANMARKT.

Cranen zonder handel.
Op 9 vaten Olie in Sept. en Oct. 62 fvl. *Raapoke* op 6/w. f 44½; *Vliegend* 43½; primo Mei ek. f 41½; Sept. en Oct. f 36½. *Lijnolie* op 6/w. f 32; *Vliegend* f 31, *Hennepolie* op 6/w. f 38½.

ROTTERDAM, 31 Jan. Granen. Rogge 146½ & Arendsburger te Delftshaven f 160, bij partij verkocht.

SCHIEDAM, 31 Jan. Granen. Garst 131½, 133½ & Koers. f 132, 136.

DELFT, 31 Jan. Heden zijn de prijzen der Boter alhier geweest f 30 a 38.

